

פניני הרמק

יו"ל ע"י "קהילת הרמה" בירושלים עיה"ק תובכ"א
שע"י יוצאי ישיבה הרמה דלונדון יצ"ו

בנשיאות עט"ר מרן ראש הישיבה הגאון הגדול רבי אליקים שלעזינגער שליט"א

מפניני רבינו:

וירא העם כי בושש משה לבא. (לב. א.), וברש"י: "בי"ו בא השטן וערבב את העולם, והראה דמות חשך ואפלה וערבוביא, לומר ודאי מת משה לכך בא ערבוביא לעולם, אמר להם מת משה שכבר באו שש שעות ולא בא" וכו', יש להתבונן מזה כי תחלתו של טעות בע"ז הוא ע"י ערבוביא וחשכת הדעת – וכמש"כ החובות הלבבות בשער יחוד המעשה שזה תחלתו של היצר, לערבב האדם – ואשרי מי שחננו הבוי"ת לבלתי המשך אחרי הערבוביא והבהלה, והוא יראה נכוחות כי ישרים דרכי ה'.

(מתוך ספר בית אב על התורה ח"א)

חג לה' מחר. (לב. ה.), בתרגום יונתן: "וקרא בקל עציב ואמר חגא דיי מחר מנכסת קטול בעלי דבבוי אלין דכפרין במריהון ופרגו עיקר שכינתיה ה' בעיגלא הדין", הרי שסמך אהרן בבטחון שלא יצליח המעשה בידי הכופרים ויבטלו לפני שיעשו מזימתם, אבל בין כך ובין כך יצא העגל ועלה בידם. ומכאן שאין להתפעל גם כי ימשך כחם ושלטונם, כי דרכי ה' מאתנו נפלאים עדי כי יבא יום שכל הרשעה כעשן תכלה.

(שם)

***

פניני הפרשה:

והלחת מעשה אלהים המה והמכתב מכתב אלהים הוא חרות על הלחת. (לב. טז.), בחדושי מרן רי"ז הלוי עה"ת כאן כתב לדייק שהיה בזה ב' ניסים:

א) שהכתב היה מעבר לעבר וכמאמרם ז"ל (מגילה דף ב: ב) מ"ם וסמ"ך שבלוחות בנס היו עומדין. ב) שהיה נקרא משתי הצדדין. הטעם שהוצרך לשני ניסים, ביאר הגאון רבי אברהם גורביץ שליט"א (ראש הישיבה ד'גייטסהעד יצ"ו) שי"ל בדרך דרוש כי הלוחות הרי היו לוחות העדות (לעיל פסוק טו), ובעדים כתיב (דברים יז. ו.) "על פי שנים עדים יקום דבר", ולכן הוצרכו שתי ניסים.

(מפי השמועה)

ראשית בכורי אדמתך תביא בית ה' אלהיך לא תבשל גדי בחלב אמו. (לד. כו.), מסופר על הגר"י אייבשיץ זיע"א (או אחד מהגדולים האחרים), שהיה קורא בעיתונים ובספרי חול בהיותו בבית הכבוד, ופעם קרא מחכמי הטבע דבישול בשר בחלב מועיל לזרוע וליפות גידול פירות, ואמר אז שבזה נתיישב לו המשך הפסוק כאן, שלכאורה לא שייטיה זה לזה [וכבר עמד בזה הרמב"ן כאן ועיי"ש מש"כ לתרץ], ואולם להנ"ל א"ש, דאף שהתורה צייתה הבאת ביכורים, אפי"ה אל תאמר אייפה את פירותי בבישול בב"ח, בכדי להדר במצוה, אלא לא תבשל גדי כו' [ועי' בספורנו שפי' באופן הפוכה סדר הפסוק עיי"ש].

***

קול רבינו [מאמרי השקפה ומוסר]:

מאמר "פסל לך"

ומתוך ספר בית אב שיחות – נאמר בשנת תשמ"ח לפ"ק

כי הראשונים גם הכתב וגם גוף הלוחות מעשי ד' היו, ובשניות נאמר פסל לך, שמשו רבינו עצמו יעשה הלוחות, ורק המכתב כתב ד' והם ניתנו לישראל לפי מצב של אחר הורד עדיך של נעשה ונשמע שהיו סוד שמלאכי השרת משתמשים, כבר חזר יצה"ר וחזרה מיתה וניתנו לוחות שנית לבני אדם כמונו.

והנה כאבן עזרא (לד. א.) הביא בשם גאון כי השניות היו נכבדות מן הראשונות, ובהעמק

בזמן שניתנו לוחות ראשונות היו כלל ישראל במעלה עליונה כמעלת המלאכים, כדאיתא אני אמרתי אלקים אתם ובני עליון כולכם (תהלים פב. ו.), ונאמר להם מי גילה לבני רז זה שמלאכי השרת משתמשים בו, בטל יצה"ר ובטלה מיתה. ואם כי היה מדרגתם למעלה מכוחות הגוף [כי יצאה נשמתם וטל תורה החזירה], אבל בכ"ז בני אדם היו וחטאו ע"י שנמשכו אחר הער"ר ועשו העגל, ונשתברו לוחות ראשונות, עד שהתפלל מרע"ה וניתנו שניות שבחינתם אחרת,

דבר (שם) הסביר דברי הגאון שבבחינה מסוימת היו נכבדות, שרק בשניות ניתנה תורה שבע"פ ג"כ וכל מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש, בשניות ניתן חידוש התורה וקנינה בעמל ויגיעה, עפ"י המדרש שהביא שאמר הקב"ה למרע"ה התענתי ק"כ יום ע"כ אינך מפסיד, בראשונות לא היו אלא י' הדברות ועכשיו שנצטערת אני נותן לך מדרש הלכות ואגדות וכו', ובכלל זה י"ג מדות שהתורה נדרשת בהן, ואם כי הלוחות ראשונות שהיו נעלות מאד אין לנו מושג כי לא ניתנו לבני אדם לפי מושגנו, אבל השניות כיון שניתנו לנו עם כל הסגולות הנ"ל, והוא דיקא ע"י מלחמה עם הגוף הוא ע"י יגיעה ועמלה של תורה כך ניתנה תורה בבחינתנו.

וגדר יגיעת התורה, שהאדם צריך לבטל כל כחותיו לתורה, וכמו שאמרו אדם כי ימות באהל, שיהא ממית עצמו על התורה ואז מתקיימת, היינו עד סוף כחותיו [וידוע מעשה ממרן החזו"א זצ"ל שילד יתום נמסר לטיפולו, ואחר שובו מן החדר למד עמו עד שישן מתוך עייפות ושאלו את מרן מה תועלת בזה הוי הוא עיף וישן בתוך לימודו, אמר זהו שאני רוצה כי זה דרך קנין התורה, כלות הגוף לתורה].

ונראה שזה שאמרו פסל לך נתעשר משה מפסולת הלוחות (נדרים דף לח.), וכבר הקשו המפרשים מנין לך שמשה היה עשיר, ונראה הפירוש כי לא מעשירות ממון מיירי, אלא גדר עשירות הוא תכלית שאיפת אדם ומעלתו [והוא בכלל שמח בחלקו], והוא רק מפסולת הלוחות שיגע משה בפסילתם, בזה זכה למתנת חלקו, וע"כ מחויבים להצטער בקנין התורה, כדאייתא במכילתא פרשת האזינו כשם שמסרתי נפשי על התורה ולמדתי מתוך צער לא אכלתי לא ישנתי כן תהיו אתם מלמדים תורה מתוך צער, כי אחרת אין כאן קנין תורה.

ונראה מש"א בנדרים (שם) פסל לך שניתנה תורה למשה ונהג טובת עין ומסרה לישראל, כן הביאור, כי דרך התורה שתהיה קנויה לאדם בעמלו ורק אז נעשית אצלו תורה ואפשר לקבלה הימנו, ע"כ בהכרח שבציווי של פסל לך לוחות שניות, נאמר גם זה שצריך שתהא התורה

קנויה למשה, כמש"א אחר שעסק בה נעשית תורתו, ואז יכול למוסרה.

והוא ביאור הגמרא במגילה (דף ו:): יגעתי ולא מצאתי אל תאמין לא יגעתי ומצאתי אל תאמין, יגעתי ומצאתי תאמין כי זה עצמו גוף קנין התורה שע"י יגיעה בהכרח משיגים, ובלי יגיעה אי אפשר, אע"פ שהוא בעל כשרון ולכאורה נדמה לו שמבין היטב ויכול לפלפל, אין זו תורה ואין פלפולו אמת כי לא נכנסה בו התורה כי לא עמל ולא יגע בה, וכמו"כ אע"פ שאינו בעל כשרון ולפי שכל אדם אינו מסוגל, אם יגע בהכרח שימצא.

[וכן מה שאמרו לאוקמיה גירסא סיעתא דשמיא (שם), פרש"י לזכור, הרי אע"פ שיש לו זכרון אינו מועיל אלא תלוי בס"ד].

ונראה שזהו ביאור אמרם ז"ל מה בין ראשונים לאחרונים דאתרחש להו ניסא וכו' (ברכות דף כ.), והביאו שם משל מהמשנה דהאשה שכבשה ירק, ר"ל שהיה לימודם בחינת כבישה, להיות שקוע בתורה, ולו בסדר אחד כיון שעמלו ושקעו בתורה עי"ז נעשית תורתם דייקא.

ולא עוד אלא גם אמצעי כיצד להגיע ללמוד הוא בכלל יגיעה, והוא שאמרו ומשה יקח האהל והיה כל מבקש ד' וכו', ודרשו בסוף ברכות (דף סג:): ק"ו לת"ח המכתתים רגליהם, פי' ההליכה של י"ב מיל נחשבת לקנין התורה. וכמו"כ בחגיגה (דף ה:): בר בי רב לחד יומא עי"ש, ואותי יום יום ידרשון, פי' שהיגיעה של הדרך שהיה בהכרח נכלל בזה, להועיל להשגת התורה, וכן ביהושע לא ימיש מתוך האהל, דרשו שהיה מסדר ספסלים (במדבר רבה כא, יד), ויגיעה זה נראה שהכריע שנבחר נוצר תאנה יאכל פריה, הרי התורה פרי של יגיעת הכנה זו.

ואפשר גם מה שדרשו אלה הדברים דברים שבע"פ אי אתה רשאי לאומרם בכתב (גיטין דף ס:), הוא גם כן מחמת שצריך דייקא יגיעה הלזו, כי בע"פ יותר יגיעה מכותב, ורק כך נקנית התורה [ואם אמרו עת לעשות כו' הפרו תורתך, הרי זה רק כחו של רבי שבכח יגיעתו בתורה

יש להתבונן ביתר שאת כי הימים האלו דוקא
מהאי טעמא הם ימי הצלחת הלימוד ביותר].

היה רשאי לכותבה לדורות שנשענים אנו בזה
על יגיעתו ועמלו של רבינו הק'.

[ע"כ דייקא עכשיו בסוף הזמן שכבר יגיעים
ועייפים - תורה שלמדתי באף היא עמדה לי -

צאתכם לשלום!

אנו מברכים את כל בני קהלתינו הקדושה
לקראת נסיעתם לחו"ל לרגל ימי החג
הבאים עלינו לשלום, ויה"ר שיזכו
להשפעת החג, ולחזור ביתר שאת ויתר כח
להמשיך בעליה גדולה בתורה ויראה אמן!
נ.ב. הגליון פניני הרמה לא יצא לאור בשבועות
הבאות, עד לשב"ק פרשת אחרי-קדושים הבעל"ט

מזלא טבא

ברכת מזל טוב לידידנו החשוב, הרב הגאון המופלג,
רודף צו"ח, מקבל את פני כל אדם בסבר פנים יפות
מוה"ר ר' אלכסנדר זיסקינד שלעזינגער שליט"א
בן הגאון רבי עמרם שליט"א ראש ישיבת עץ חיים בירושלם
תובב"א, בנו חביבו דמרן רבינו ראש הישיבה שליט"א
לרגל הולדת בתו בשעטומ"צ

* * *

יה"ר שיזכה לראות רוב נחת ממנה ומכל יוצ"ח שיחי' מתוך הרחבת
הדעת, ולגדלה לתורה לחופה ולמעשים טובים אמן!

דברי חכמים כדרבונות...

~ מתוך דברי רבינו עט"ר מרן ראש הישיבה שליט"א בענין נגיף הקורונה ~

לאור התפשטות מחלת הקורונה בעולם, ואחב"י בכל מקומות מושבותיהם נתונים בצרה, עלינו
לפשפש במעשינו ולשוב אל ה' בכל לבנו, ולהתבונן על מה חרי אף ה', ויש לצטט דברי עט"ר
רבינו עט"ר מרן ראש הישיבה שליט"א שאמר בענין זה, שכנראה מן השמים באו לעורר אותנו
להתחזק בחומת ההתבדלות מן הגויים, ושלא להתערב עמהם בכל מיני הענינים, שלדאבון הלב,
דורנו נלקו בזה עכ"ד, ויה"ר שישמע ה' לשוועתינו ונתבשר רק בשורות טובות כל הימים אמן!

לקבלת הגליון שבועי יש לפנות ל: gilyonhoromoh@gmail.com